

In memoriam: Antun Slavko Kalenić

Girardi-Karšulin, Mihaela

Source / Izvornik: **Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 2005, 31, 7 - 8**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:261:918977>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-23**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Institute of Philosophy](#)

IN MEMORIAM

ANTUN SLAVKO KALENIĆ

(30. 9. 1945. ŠTITAR – 10. 6. 2005. ZAGREB)

Smrću Antuna Slavka Kalenića hrvatska je znanstvena javnost izgubila vrsnog klasičnog filologa, prevoditelja s latinskoga, grčkoga, portugalskoga, njemačkog i engleskoga, a naš Institut za filozofiju i *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine* dragog kolegu, suradnika i člana redakcije, prijatelja i prije svega osobu koja je suvremenim trendovima specijalizacija, supspecijalizacija i još užih specijalizacija usprkos nastojala u sebi sačuvati renesansni eros za ukupnost humanističkih studija.

Antun Slavko Kalenić rodio se u Štitaru, općina Županja, Osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju pohađao je u Zagrebu. Diplomirao je filozofiju i latinski jezik, a potom i studij klasične filologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Magistrirao je i doktorirao na klasičnoj filologiji također Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Radio je prvo kao profesor na Nadbiskupskoj gimnaziji u Zagrebu, zatim na Odjelu rijetkih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a od 1984. godine na Odsjeku za klasičnu filologiju Filozofskog fakulteta u Zadru, prvo kao asistent, zatim kao docent i izvanredni profesor. Smrt ga je zatekla tijekom izbora u zvanje redovitoga profesora.

Prijevodima tekstova surađuje Antun Slavko Kalenić (ili kako su ga prijatelji zvali – Kalac) s Institutom za filozofiju od početka rada na izdavanju Antologije hrvatskih filozofa latinista. Povremeno objavljuje zapažene članke u *Prilozima za istraživanje hrvatske filozofske baštine*, a ujedno je i član uredništva *Priloga za istraživanje hrvatske filozofske baštine*. No i izvan tih institucionalnih okvira uvijek je bio spreman stručnim savjetima i sugestijama pomoći kolegama koji su se bavili hrvatskim latinizmom.

Dva područja rada Antuna Slavka Kalenića bila su od posebnog interesa za naš Institut za filozofiju i *Priloge za istraživanje hrvatske filozofske baštine*. To je prije svega kritička uspostava teksta i prijevod spisa *De essentiis* Hermana Dalmatina. U tom projektu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (onda JAZU), koji su vodili i u kojem su sudjelovali ponajbolji poznavaoči Hermana, njegova razdoblja i tematike kojom se taj najstariji hrvatski filozof bavio, Antun Slavko Kalenić dao je velik doprinos, kao filolog i prevoditelj. U kritičkom dijalogu s rukopisima i prijašnjim editorima

tog Hermanova spisa dao je dotada najplauzibilniju verziju teksta i prijevod u najvećoj mogućoj mjeri doslovan, a ipak razumljiv i pristupačan, kritički komentar i kritičku raspravu o tekstu. Za taj je posao Kalenić bio posebno pogodna osoba, jer, iako je po vokaciji bio istraživač i znalac jezika, po edukaciji je bio jednako filozof kao i klasični filolog. Ta Kalenićeva filološko-filozofska interdisciplinarnost došla je do izražaja i u njegovim prijevodima Proklovih *Elemenata teologije*, Mosesa Mendelsohna kao i u njegovim metodološkim raspravama u kojima je reflektirao o principima kojima se rukovodio u prevođenju latinskih tekstova, kao i u književnoteorijskim i književnopovijesnim studijama.

Latinski je jezik osobito volio. Svoj znanstveni i stručni rad započeo je raspravama o Petroniju i prijevodima Petronija. No taj vid rada nije mu bio dovoljan jer za njega je latinski bio živ jezik. Kalenić je bio jedan od onih danas rijetkih ljudi koji je pisao i objavljavao na latinskom svoje znanstvene radove i koji je mogao voditi konverzaciju na latinskom, a to je ponekad i činio. Ne začuđuje stoga njegov interes za leksikografski rad na osmojezičnom enciklopedijskom rječniku Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« u kojem je surađivao od samog početka.

No Kalenićevi široki interesi i nemiran duh, željan uvijek novih izazova, nisu mu dopustili da se posveti isključivo klasičnoj filologiji i filozofiji. Prihvatao se prijevoda tekstova s njemačkog, engleskog i portugalskoga, ponekad i filozofskih, no volio je i neobičnu, pustolovnu, bajkovitu i erotsku literaturu. Preveo je s njemačkog deset svezaka *Tisuću i jedne noći* i Thomasa Manna, s engleskog Jacka Londona, s grčkog roman *Dafnis i Hloa*, s portugalskog *Robinju Isauru*.

Antun Slavko Kalenić bio je nesvakidašnji čovjek, poseban i kao znanstvenik; neuobičajeno je kasno započeo sveučilišnu karijeru, a svoj je znanstveni i stručni angažman nadopunjavao nestandardnim temama. Nipošto nije bio rob uskih profesionalnih interesa, ali je uvijek bio zaljubljenik u jezik i tematiku koju on otvara.

Mihaela Girardi-Karšulin